

سقط جنین از منظر فقه و حقوق

مؤلف :

سیده مبینا میرسعید قاضی

سرشناسه	:	میرسعیدقاضی، سیده مبینا، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدآور	:	سقط جنین از منظر فقه و حقوق / مولف سیده مبینا میرسعیدقاضی.
مشخصات نشر	:	تهران: میعاد اندیشه، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۲۳۰ ص.
شابک	:	978-622-231-105-6
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۹۵.
موضوع	:	سقط جنین عمدی (فقه)
موضوع	:	Abortion (Islamic law)
موضوع	:	سقط جنین عمدی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	:	Abortion -- Law and legislation -- Iran
رده بندی کنگره	:	BP1۹۸/۶
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۳۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۸۳۳۹۰۰

Miaadpub.ir

عنوان کتاب: سقط جنین از منظر فقه و حقوق

مولف: سیده مبینا میرسعید قاضی

ناشر: میعاد اندیشه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۲۳۱ - ۱۰۵ - ۶

همه ی حقوق مادی و معنوی این اثر برای مولف محفوظ است.

تکثیر و انتشار این اثر به هر صورت، از جمله بازنویسی، فتوکپی، ضبط الکترونیکی

و ذخیره در سیستم های بازیابی و پخش، بدون دریافت مجوز کتبی و قبلی از نویسنده

به هر شکلی ممنوع است.

این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

پیشگفتار

مسئله سقط جنین همواره از گذشته دور به عنوان موضوع پر اهمیت فراروی ادیان و جوامع مختلف بوده و به عنوان یک چالش در محافل انسانی از قدیم الایام مطرح گردیده و به طریق اولی در دین مبین اسلام که اکمل ادیان بوده و به عنوان آخرین و کامل ترین دین از سوی خداوند متعال عرضه گردیده است، بطور خاص و ویژه به آن پرداخته شده و تمامی مذاهب اسلامی به این موضوع پرداخته اند و همچنین در حقوق ایران نیز که برگرفته از فقه اسلامی می باشد، به این مهم توجه ویژه ای نموده است. در پژوهش پیش رو به بررسی سقط جنین در فقه و همچنین حقوق موضوعه ایران متمرکز شده و مسئله جواز یا تحریم سقط جنین و آراء و نظرات صاحب نظران را مورد کنکاش قرار داده ایم. در این رابطه فقهای مذاهب مختلف بالاخص فقه امامیه نظرات تقریباً مشابهی ارائه نموده و در حکم اولیه آن بطور کلی قائل به حرمت سقط جنین می باشند و لیکن با حادث شدن شرایطی حکم اولیه آن را قابل تعدیل می دانند و تحت عنوان احکام ثانویه همه مذاهب اسلامی قائل به جواز سقط جنین می باشند که آن هم با احراز شرایطی که در تحقیق مورد بررسی کامل قرار گرفته است. همینطور در حقوق ایران که برگرفته از فقه امامیه می باشد، قانون گذار در حمایت از جنین موادی از قانون مجازات اسلامی را به آن اختصاص داده و همچون فقه اسلامی قائل به حرمت و جرم انگاری سقط جنین شده است و جواز سقط جنین را تحت شرایط خاصی مورد توجه قرار داده است.

فهرست

۱	فصل اول :
۱	کلیات
۲	الف (مقدمه
۵	ب) اهمیت و ضرورت تحقیق
۶	پ) ساختار کتاب
۱	فصل دوم :
۱	مفاهیم، شرایط، انواع و پیشینه سقط جنین در حقوق ایران و فقه
۲	مبحث اول: مفاهیم
۲	گفتار اول : مفهوم جنین در حقوق پزشکی
۴	گفتار دوم : مفهوم جنین در حقوق کیفری
۵	گفتار سوم : مفهوم سقط جنین در حقوق ایران و فقه
۸	بند دوم: سقط جنین در فقه
۹	گفتار چهارم : مفهوم سقط جنین از لحاظ پزشکی
۱۰	مبحث دوم : انواع سقط جنین
۱۱	گفتار اول : سقط جنین طبیعی (خود به خودی)
۱۲	گفتار دوم : سقط جنین جنایی
۱۵	گفتار سوم : سقط جنین ضربه ای
۱۶	گفتار چهارم : سقط جنین طبی
۱۹	مبحث سوم : دیدگاه های حاکم بر سقط جنین
۲۱	گفتار اول : دیدگاه های حاکم بر سقط جنین در جهان
۳۱	گفتار دوم : دیدگاه های حاکم بر سقط جنین در ایران
۳۸	مبحث چهارم : پیشینه سقط جنین در ایران
۳۹	گفتار اول : تحولات قانونی سقط جنین قبل از انقلاب
۴۲	گفتار دوم : تحولات قانونی سقط جنین بعد از انقلاب
۴۹	فصل سوم :
۴۹	مطالعه سقط جنین و عناصر آن در حقوق ایران
۵۰	مبحث اول : عناصر تشکیل دهنده جرم سقط جنین در قوانین ایران
۵۱	گفتار اول : عنصر قانونی

- گفتار دوم : عنصر مادی ۵۴
- گفتار سوم : عنصر معنوی ۵۹
- مبحث دوم : واکنش قانون گذار در قبال جرم سقط جنین در فقه و قوانین ایران ۶۶
- گفتار اول : واکنش سالب حیات ۶۷
- گفتار دوم : واکنش غیر سالب حیات ۷۳
- فصل چهارم : ۸۳
- وضعیت فقهی سقط جنین ۸۳
- مبحث اول: سقط جنین از منظر فقهای امامیه ۸۴
- گفتار اول: ولوج روح ۸۴
- گفتار دوم : حکم اولیه سقط جنین ۹۱
- گفتار سوم : حکم ثانویه سقط جنین ۹۴
- گفتار چهارم: حکم وضعی سقط جنین در فقه امامیه ۱۰۹
- مبحث دوم: سقط جنین از منظر فقهای اهل سنت ۱۱۶
- گفتار اول : ولوج روح از منظر اهل سنت ۱۱۸
- گفتار دوم : اسقاط جنین پیش از ولوج روح ۱۱۹
- گفتار سوم : اسقاط جنین پس از ولوج روح ۱۲۳
- گفتار چهارم : سقط درمانی از منظر اهل تسنن ۱۲۴
- گفتار پنجم : حکم وضعی اسقاط جنین ۱۲۹
- مبحث سوم : قواعد حاکم بر تراحم در سقط جنین ۱۳۴
- گفتار اول: قاعده تخییر ۱۳۴
- گفتار دوم : قاعده اهم و مهم ۱۳۷
- گفتار سوم: دیدگاه های فقهای امامیه پیرامون تراحم ۱۳۹
- مبحث چهارم : اضطرار در سقط جنین در فقه امامیه ۱۴۲
- گفتار اول : سقط جنین قبل از ولوج روح ۱۴۳
- گفتار دوم : سقط جنین پس از ولوج روح ۱۴۵
- گفتار سوم : جایگاه قاعده اضطرار ۱۴۹
- مبحث پنجم : دفاع مشروع در سقط جنین ۱۵۹
- مبحث ششم: جایگاه قاعده نفی عسر و حرج در موارد سقط جنین ۱۶۴
- گفتار اول : سقط جنین به منظور حفظ سلامتی مادر ۱۶۴
- گفتار دوم : سقط جنین به جهت ناهنجاری های جنینی ۱۷۴
- گفتار سوم : سقط جنین حاصل از تجاوز به عنف ۱۸۴

۱۸۸	گفتار چهارم : سقط جنین به منظور کنترل جمعیت
۱۹۱	فصل پنجم :
۱۹۱	نتیجه گیری
۱۹۲	الف) نتیجه گیری
۱۹۸	منابع و مأخذ